

Transmisja danych - instrukcja laboratoryjna nr 2

1. Wprowadzenie

Dyskretne przekształcenie Fouriera (DFT) jest techniką matematyczną wykorzystywaną do wyznaczania zawartości częstotliwościowej sygnału dyskretnego [1]. Równanie pozwalające na obliczenie reprezentacji sygnału w dziedzinie częstotliwości ma następującą postać:

$$X(k) = \sum_{n=0}^{N-1} x(n) \cdot e^{-i \cdot \frac{2\pi \cdot k \cdot n}{N}}, \quad k = 0, \dots, N-1, \quad (1)$$

gdzie:

$X(k)$ - reprezentacja w dziedzinie częstotliwości (wektor liczb zespolonych postaci $a + ib$),

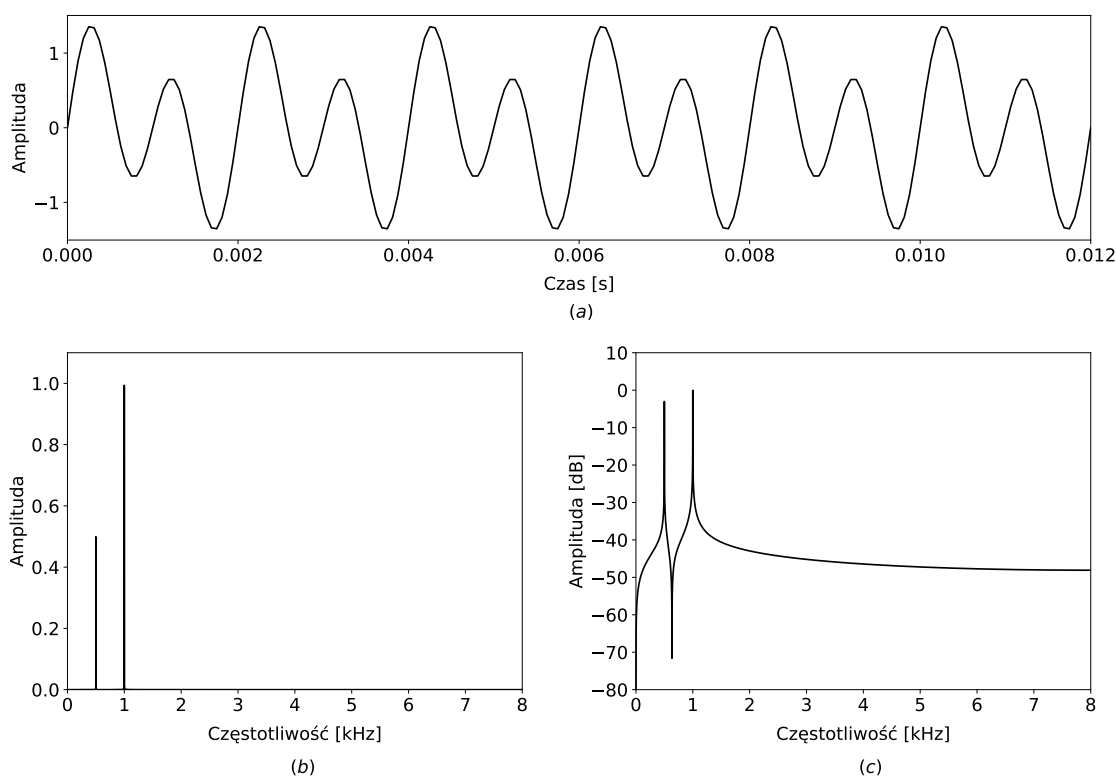
$x(n)$ - próbki reprezentujące sygnał w dziedzinie czasu,

N - liczba próbek sygnałów w dziedzinie czasu i częstotliwości.

Rysunek 1a przedstawia przebieg czasowy przykładowego sygnału (wykres górny) w postaci:

$$x(t) = \sin(2\pi \cdot 1000 \cdot t) + 0.5 \cdot \sin(2\pi \cdot 500 \cdot t), \text{ gdzie } f_s = 16\text{kHz}, T_c = 2s.$$

Wykres na rysunku 1b przedstawia widmo amplitudowe sygnału $x(t)$ w skali liniowej, natomiast rysunek 1c w skali decybelowej.

Rysunek 1. Przebieg przykładowego sygnału w dziedzinie czasu oraz jego reprezentacja w dziedzinie częstotliwości.

2. Ćwiczenia

Część 1 (1 pkt.)

1. Napisać funkcję, która oblicza Dyskretną Transformatę Fouriera (DFT) zgodnie ze wzorem 1.
2. Zweryfikować implementację DFT z użyciem przebiegu sinusoidalnego postaci: $x(t) = A \cdot \sin(2\pi \cdot f \cdot t)$, dla dowolnie wybranych parametrów. Należy wykonać następujące kroki:

- a) dla sygnału $x(t)$ obliczyć DFT - $X(k)$,
- b) wyznaczyć widmo amplitudowe dla k w zakresie od 0 do $N/2 - 1$:

$$M(k) = \sqrt{\operatorname{Re}[X(k)]^2 + \operatorname{Im}[X(k)]^2},$$

gdzie:

$\operatorname{Re}[z]$ - część rzeczywista liczby zespolonej z ,

$\operatorname{Im}[z]$ - część urojona liczby zespolonej z ,

- c) wyznaczyć skalę częstotliwości: $f_k = k \cdot (f_s/N)$, gdzie f_s - częstotliwość próbkowania sygnału,
- d) wygenerować wykres widma amplitudowego $M(k)$ (f_k oznaczają częstotliwości prążków widma) oraz przebieg tonu prostego w dziedzinie czasu (podobnie jak na rysunku 1).

W repozytorium powinny się znaleźć:

- pliki zawierające kod źródłowy,
- pliki graficzne z wykresami: $x(t)$, $M(k)$.

Część 2 (1 pkt.)

1. Dla uzyskanego widma amplitudowego $M(k)$, proszę przedstawić wartości amplitudy w skali decybelowej: $M'(k) = 10 \cdot \log_{10} M(k)$, podobnie jak w przykładzie na rysunku 1c.
2. Wygenerować widmo w skali decybelowej dla sygnału będącego sumą trzech tonów prostych o częstotliwościach $f_1 = 10\text{Hz}$, $f_2 = (f_s/2 - f_1)$, $f_3 = (f_1/2)$ oraz $f_s = 2\text{kHz}$. Uzyskane widmo należy przedstawić w dwóch skalach częstotliwości (liniowej i logarytmicznej).

W repozytorium powinny się znaleźć:

- pliki zawierające kod źródłowy,
- pliki graficzne z wykresami (łącznie trzy wykresy).

3. Uwagi

- Przy implementacji DFT można wykorzystać wzór Eulera postaci $e^{i\phi} = \cos(\phi) + i \sin(\phi)$.
- Wszystkie wykonane ćwiczenia należy umieścić w repozytorium GIT w katalogu *lab-02*.
- Kod do każdej z części powinien być umieszczony w osobnym katalogu wraz z plikami graficznymi.

Literatura

- [1] R. G. Lyons, *Wprowadzenie do cyfrowego przetwarzania sygnałów*, Wydawnictwa Komunikacji i Łączności, Warszawa 2010